

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRDETESEK FELVEJETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor.

Iparfejlesztési nehézségek.

Kassa, okt. 26.

(r.) A képviselőházban most tárgyalják az iparfejlesztési törvényjavaslatot. Nem a véletlen műve ez, hogy a betervezett javaslatok közül éppen ezt veszik elő legelőször. A magyar iparfejlesztés érdekében megindított minden mozgalmat rossz szemmel néztek Ausztriából. Most, mikor nagyban folynak a kiegyezési tárgyalások, ennek a javaslatnak miként való letergályalása, illetve törvényerőre emelkedése, döntő befolyással lehet a kiegyezés egész komplexumának megkötésére.

A törvénytervezet a maga egészében oly nagyszabású, hogy rövid cikk keretében azzal érdeme szerint foglalkozni lehetetlen, egyes részleteire van azért némi megjegyzésünk.

Altalanosságban szólva az iparfejlesztésről, annak a leghathatósabb eszköze a védővámrendszer. Ez tette nagygyá Angliát és a többi ipari államokat. Ennek a rendszernek a behozatala, Ausztriával jelenleg fennálló közös vámterületi viszonynál fogva, ma lehetetlen.

Hogy ez a törvényjavaslat nem elégíti ki az új rendszerhez fűzött reményeket, az természetes. Sajnos, az áldatlan politikai állapotok az ország pénzügyi viszonyait annyira megviselték és az államkincstárt annyira kimerítették, hogy a mostani költségvetésben lehetetlen volt egy olyan összeget beállítani, mely az iparfejlesztés tervének megfelel. Az ipar föllendítésére előirányzott összeg 2.4 millió koronában lett megállapítva, illetve előirányozva.

Az angol kereskedelmi kamarák legutóbbi budapesti vendégszereplése alkalmával egy felkösztöntőben a kereskedelmi miniszter, hogy az angol tőkét becsalogassa az országba, nagy előnyököt helyezett kilátásba. Az angolok azonban bizonyos idegenkedéssel viseltetnek minden külföldi vállalkozással szemben. Ha a belső szükségletet a hazai termék nem fedezi, illetve bevételre szorul, az esetben azt csak azon államokból szerzik be, ahol rekompenciációra számíthatnak.

A most tárgyalás alá kerülő törvényjavaslatban a főszó a gyáripar fejlesztésére van fektetve. A kisipar és a háziipar teljesen háttérbe szorul. Sajnos, a kisipar mai helyzete elszorító és sürgős orvoslásra szorul.

Helytelennek tartjuk azt a fölfogást, hogy a kisipar termelése nem export képes. Ezt a kijelentést nem fogadjuk el. Tessék a kisiparnak piecot teremteni, amely azt egyéb intézkedések hiányában nélkülözze, hogy export képességét kimutathassa. Hajdan a szepességi vászon világhírű volt. Egyéb iparcikkeink is világhírrel dicsekedhettek, ám a kereskedői érzék hiánya, a rossz üzletkezelés és egyéb körülmények háttérbe szorították a külföldi iparral szemben.

A kormány a gyáripar föllendítését a szubvenciókra alapítja. A szubvencióknak a mai formában való kezelése, nem felel meg a célnak. Helytelen azért, mert a szubvenció megadása, melytől esetleg egy nagy gyárvállalat léte, vagy nem léte függ, az ipartanács közvetítésével egy emberre, a miniszterre van bízva. Ezt a széles jogkört ki kell venni egy ember kezéből és a törvényhozói testületre kell rábizni. Igaz, hogy ezáltal a kereskedők üzleti titkait a nagy nyilvánosságnak szolgáltatóknak ki. Éppen azért, mert magánszemélyek üzleti vállalata diszkrecionális jellegű, meg kell szüntetni a magáncégek szubvencionálását. Az állam pénzét csak olyan vállalatoknak adhatja segítő társul, ahol alkalm van a kellő ellenőrzést gyakorolni. Már pedig ez magáncégeknek ki van zárva. A szubvencionálást ezután csak nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra kellene kiterjeszteni. Ezeknek mérlegek, zárószámadásuk nyilvános lévén, alkalm nyílik az államnak a szubvenció fölhasználásáról meggyőződnie. Meg kell szorítani, el kell tiltani a segélyezett vállalatokat, hogy külföldi vállalatokkal kartellt létesítsenek, mely legtöbbször a hazai ipar rovására megy.

A kereskedelmi miniszter expozéjában szóvá teszi a hazai tőkének az ipar- és kereskedelembe való bevonását. Magyarországon, ahol a kisbirtokos csak magas kamatláb mellett kaphat pénzt gazdaságának vezetésére, itt magyar tőkére beszélni lehetetlen. A hazai tőkét iparfejlesztési célokra fölhasználni, csak a mezőgazdaság rovására lehet.

Az iparfejlesztés nehézsége nálunk, nemcsak a tőkehiányban jelentkezik, hanem elsősorban a munkás hiányában is. A magyar őstermeléssel foglalkozván, szíve a földhöz van nőve, oda vonza minden vágya. Ha tőkét gyűjt magának, vagy földet vásárol, vagy a ládafiába teszi és ráül.

Hogy tőkét ipari vállalatba fektesse, vagy egyáltalán vállalkozzon, a magyar gazdát ebből a csökönységéből kivonszolni még nem időszerű, de lehetetlen is. Az igazi munkásanyag csak a felvidéken és a nemzetiségi lakta helyeken található, ezeket azonban, csak könnyebb ipari munkára lehet fölhasználni. Az a kevés tót, mely ebben a gazdagnak mondott országban van, a bankokban és a mágánások erszényeiben található. A bankok, mert a legtöbbször alapszabályaik is tiltják, ritkán vállalkozhatnak. A mágános osztálynak derogál, hogy neve egy ipari vállalat cégtáblája legyen.

Addig, míg Magyarországon a dolgozni szégyen magasztos frázist hangoztatják, addig, míg ebben az országban „dolgozni nem uri dolog”, addig itt az iparfejlesztés csak meddő kísérlet. Ezekről a téves nézetekről kell első sorban lemondani és akkor megfelelő anyagi és erkölcsi eszközökkel, Magyarországot azon kezdetleges stádiumba lehet hozni, ahol a mai modern iparállam csirázik.

Szétosztott Rákóczi perselyek.

Indítsuk meg a gyűjtést.

A rendezőség felhívása.

A rendezőség, a mely kezébe vette, hogy a Rákóczi temetést fel fogja használni arra is, hogy Rákóczi szobrára tekintélyes összeget gyűjtsön össze, fáradhatatlanul buzgólkodik. A csinos perselyek már megérkeztek és azokból 440-et már Gerlóczy B. a Jelzálogbank igazgatója elhelyezett. A többi 500 perselyt a jogászok fogják az utvonalon eső házak lakói közt kiosztani, hogy a temetés alkalmával remélhető lelkes hangulatban II. Rákóczi Ferenc Kassán létesítendő lovas szobrára adományokat gyűjtsön, úgy hogy az a lakozó ne legyen presziósnak kitéve, de viszont módjában legyen a szoborra bármily csekély összeggel hozzájárulni. A rendező bizottság legcélszerűbbnek vélte azt, hogy a város minden nyilvános helyén és azon az utvonalon, a hol a menet elhalad, minden lakásban perselyeket helyezzen el.

Az eszmét Kassa város közönsége örömmel karolta fel és számos megkeresés érkezett a rendező bizottsághoz az egész városból Rákóczi perselyek átengedése végett. Meggyőződése a rendező bizottságnak, hogy nem lesz Kassa városában idegen, a ki ha figyelmét a perselyekre és az azok által szolgálható célra felhívjuk, a csekély és nagyság tekintetében nem ellenőrzött adományt megtagadná.

Felkérjük tehát Kassa város közönségét, hogy a perselyt átvenni és az ünne

pély alkalmával házában megjelenő vendégeinek figyelmét a perselyre alkalmas módon felhívni sziveskedjék azzal, hogy bármily csekély adományt hálás köszönettel veszünk.

A perselyek átvételére következő urak vannak csupán feljogosítva: Gerlóczy Béla, Zakariás Sándor, Zakar Fetenc, Dubovszky Géza, Kiss Vilmos, Maurer Adolf, Pocsátkó József, Székely-Doby Géza, Kolos Ödön, Pafcsuga Miklós, Simkó Gusztáv, Spatz Ödön, Stefán János és Tóth Árpád. Ők fogják a perselyeket az ünnepély megtartása után legkésőbb 14 napon belül a perselyek átvevőitől visszavenni. Amennyiben az illetők nem volnának a persely tulajdonosnak személyes ismerősei, követelheti, hogy az illetők aláírásukkal igazolják magukat és e célból a perselyek átvételére jogosított urak aláírását egy mellékelt iven közölik.

Minden egyes perselyért a feljogosítottak közül két ur fog megjelenni és a perselyeket átvétel után haladéktalanul a Kassai Jelzálogbanknak fogja beszovaltatni a bank pedig a perselyeket igazgatóságának felügyelete alatt fogja felbontani és minden egyes persely tartalmát hirlapilag nyugtázní.

Ismételten felkérjük Kassa város mélyen tisztelt közönségét, hogy a perselyeket átvenni és tekintettel a nemes célra a gyűjtést eszközölni sziveskedjék. Önmagának tartozik a város avval, hogy annak a nagy halottak emléke, a kit az egész nemzet ünnepel és a kinek hamvai a kassai domban nyugszanak, ércszobor alakjában is megörökítve legyen.

A perselyeket a rendező bizottság tegnap a jogászfűszággal szétosztatta. A szétosztás megkönyítése végett Paksy József, Szalay László, Senka József dr. és Siposs A. Gyula magánfogataikat bocsátották a rendezőbizottság rendelkezésére. Perselyeket bárki legyen is, kaphat, ha ilyen kérelemmel jelentkezik a Jelzálogbanknál.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Az új közös miniszterek Pesten.

Schönaich és Aehrenthal látogatásai.

Bécs, október 26.

Az új közös külügy- és hadügyminiszterek a jövő héten Budapestre jönnek, hogy bemutatkozzanak a magyar kormánynak. Aehrenthal báró külügyminisztert keddre várják Budapesten, ahol is 2 napig fog időzni. Schönaich hadügyminiszter hétfőn utazik a magyar fővárosba.

Wekerle bécsi útja elmarad.

Bpest, október 26.

Wekerle Sándor miniszterelnöknek a jövő hétre tervezett bécsi utazása az új közös minisztereknek budapesti látogatása miatt elmarad.

A köpenicki kapitányt elfogták.

Susster volt az istenadta.

Berlin, okt. 26.

A köpenicki kapitányt, aki úgy megtréfálta a porosz helyőrséget és vele az egész világot, a berlini rendőrség szorgos kutatása ma reggel hurokra kerítette. Az itteni rendőrség két ügyes detektívjének ugyanis sikerült a köpenicki szélhámos kapitányt a Landes-strasszén kézrekeríteni egy Voight nevű egyénben. Az illető azonban sem nem őrnagy, sem nem kapitány, mint azt eddig gyanítani vélték, de nem is valami hirhedt, professzionátus kalandor, hanem csak egy egyszerű susster.

A villamos-sztrájk.

Nincs megegyezés.

Nagy a felfordulás.

A villamos-vasutak alkalmazottainak sztrájkja változatlanul tovább tart. A forgalom nagyrészt szünetel. Az igazgatóság mindent megtesz, hogy a forgalmat legalább úgy a hogy, helyre állítsa, de buzgólkodásának keves az eredménye. Ma reggel ugyanis több kocsi indítottak utnak, de a kísérlet balul ütött ki, a mennyiben a teljesen avatatlan kezekre bízott járművek meg-megakadtak. Több helyütt a sztrájkolók megtámadták a kocsikat, az ablakokat bevették s a vezetőket elrontották. A rendőrség velük szemben elégtelennek bizonyult. Épen ezért a főkapitány a rend fentartása végett kénytelen volt a katonai helyőrség parancsnokához fordulni, hogy a műhelyek táján és vonalak mentén katonai csapatokat rendeljen ki.

A sztrájk nagy izgalmat okoz a fővárosi lakosság körében. Nagy a felháborodás a villamos forgalom szünetelése miatt. De hogy a hangulat a sztrájkolók ellen volna, azt nem lehet mondani. Ma délben ugyanis a Váci-utcán avatatlan kézre bízott villamos kocsi egy uri embert elgázolt. A járókelők között az eset nagy felháborodást okozott és ha a rendőrség közbe nem lép, hát a sztrájkot kocsivezetőt ott nyomban meglinekelik.

Ma délután újra megkísérik a békéltetést. Ugyanis d. u. 5 órakor a kereskedelmi miniszteriumban Stettina osztálytörnök elnöklése alatt békéltető tárgyalást fognak tartani, a melyre a villamos társulatok igazgatósági tagjai és 11 bizalmi munkást a sztrájkoló alkalmazottak részéről meghívtak.

A külügyminiszter programja.

Aehrenthal báró tegnap fogadta a Budapesti Hirlap bécsi munkatársát és kifejtette előtte azokat az elveket, amelyeknek alapján a magyar-osztrák monarchia külügyi politikájának intézésére vállalkozott. Kijelentései és az a program, melyet előadott és az a melegség, melylyel Magyarországról nyilatkozott, mindenesetre alkalmasak lesznek arra, hogy a közvéleményt az új külügyminiszter politikája felől megnyugtassa. Ugyanazok az elvek fogják vezetni — mondta a külügyminiszter — melyeket néhai Andrássy Gyula gróf állapított meg a kettős birodalom irányának és magatartásának vezérfonalául. Az európai államok sorában általánosságban a miniszter azt tartja feladatának, hogy a nagy politikát ő felsége utasításai alapján és a két kormányval való teljes egyetértésben vezesse. Helyzete a magyar kormányhoz adva van, mert hiszen most tette le az esküt arra, hogy megtartja mindkét állam törvényeit, a miniszter tehát a magyar törvény alapján is állónak tekinti magát. Minden Magyarországot illető kérdést a legteljesebb tárgyilagossággal fog fogadni s különösen nyomatékkal hivatkozik arra, hogy Magyarország iránt rendkívül szimpatiait érez. Arra a kérdésre, hogy ismeri e a magyar politikai világot, a miniszter az t felelte, hogy ő nem idegen Magyarországon. A felesége magyar asszony, sok magyar rokona van és régebben sok időt töltött Magyarországon, reméli, hogy tevékenységét s a magyar politikussokkal való régi érintkezését régi összeköttetései meg fogják könnyíteni. Említette még a miniszter, hogy Wekerle miniszterelnökkel rendkívül szives hangú táviratot váltott s értesítette Wekerlét, hogy a jövő héten meg fogja őt látogatni Budapesten.

Pitreich távozása és kormányunk.

A kormányhoz közel álló és jól értesült helyről megcáfolják azt, mintha a kormány Pitreich hadügyi miniszter távozásáról előzőleg tudomással nem bírt volna.

Ez a válság nem mai keletű és oda vezethető vissza, hogy a közös hadügyminiszter a hadsereg mai létszámát keveselte és a létszámemelést elodáztatlan szükségnek tartotta. Ehez a felfogáshoz utóbbi napokban még személyi momentumok is járultak és mivel a magasabb katonai körökben sem talált és kapott támogatást, beadta lemondását.

A magyar kormány teljesen be volt avatva a készülő személyváltozásokba. Wekerle miniszterelnök legutóbbi bécsi útja alkalmával már tárgyalt Aehrenthal báróval, a távozní készülő Goluchowszkyval és a kérdés a legutóbbi királyi audiencián is szóba került. Arra vonatkozólag pedig, hogy a magyar kormány helyzete a bekövetkezett személyváltozások miatt változást szenvedett volna, kijelenti az idézett forrás, hogy a kormány szigoruan ragaszkodik eddigi álláspontjához és ahhoz a programhoz, a melyt kinevezésekor az átmeneti időre elvállalt és így természetes, hogy az ujonclétszám emeléséről most szó sem lehet.

A sztrájk törvény készül.

Az utóbbi napok eseményei rohamosan viszik előre a munkaadók körében megindult mozgalmat, a mely a sztrájk-törvény megalkotását sürgeti. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap a képviselőház folyosóján a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy a kereskedelmi miniszter a sztrájk-törvényt már legközelebb a ház elé fogja terjeszteni.

UJDONSÁGOK.

— A Napló Rákóczi száma. Holnap kora délután jelenik meg a Napló Rákóczi száma, melyben a hamvak hazaszállítására, az ünnepségre, valamint a Rákóczi-korszakra vonatkozó közleményeken kívül közölni fogjuk az ünnepség teljes programját. A Napló holnapi száma ezenkívül érdekes szépirodalmi közleményekben is gazdag, többek között közölniük a Regéczi kis harang, Szávay Gyulának a diszelőadason színrekerülő ünnepi színjátékát. Miután ünnepi számunk terjedelme vaskos, a példányonkint elárúsításbani ára 10 fillér.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Némely városi bizottsági tagok között arról beszélnek, hogy a kassai tanitóság ügyében rendkívüli városi közgyűlést hívjanak össze. A városi közgyűlés hivatott elsősorban, hogy világosságot derítsen a tanitóság ügyében, mely immáron országos hullámokat idézett elő. A rendkívüli közgyűlés összehívását ünnep után tervezik.

— Munkaszünet a Rákóczi ünnepen. Több oldalról érkezett sürgető felszólítás folytán és a legilletékesebb helyről nyert felvilágosítás alapján a Magántisztviselők Országos Szövetsége mai tanácsüléséből kifolyólag közhírré teszi, hogy a kereskedelmi kormányok október 28-án szóló, a vasárnapi munkaszünetet felfüggesztő rendelete kizárólag az ipari munkásságra vonatkozik s így sem a magántisztviselők, sem pedig a kereskedelmi alkalmazottak vasárnapi munkaszünetét nem érinti.

— Tanfelügyelő ur kérem! Tanító legyen hazafias, nemde és egy bölcse rendeltel megméltóztatik akadályozni, hogy a kassai Rákóczi temetésen részt vegyen. Hogy ennek a nagy nemzeti ünnepnek fenséges képe lelkében mély nyomokat szántva, tanítsa és hirdesse: miként tiszteli az ország az ő nagyságait. Tanfelügyelő ur kérem, hogy lássa a kassai ünnepet az abaujmegyei tanító, ha elméltóztatott rendelni, hogy október 29-én az iskolában hazafias ünnepélyt

tartson. Miután eddig úgy volt szokásban, hogy hazafias ünnepet istenisztelet előzi meg. Most már erre nincs szükség. Bizonyára, mert le kell róla mondani, hiszen egyházmegyei papságunk Kassán lesz. Tanfelügyelő ur kérem, gondolja meg mit csinál! Ha van is erre rendelet, ez távol vidékek tanítóira vonatkozik. Az abaujmegyeiket kivétel illeti, mert hisz a vármegye határán belül történik a nagy nemzeti ünnep.

— **Hol az igazság?** A következő érdekes nyilatkozat közlésére kértünk fel, melyre várjuk Sudy K. János válaszát.

Nyilatkozat.

A napilapok közlése folytán az egész országban elterjedt a hírrel szemben, hogy az abauj-torna-vármegyei tanító-egyesület szakszervezetté alakulva a nemzetközi szociáldemokrata párthoz csatlakozott, alulírottak ezennel kijelentjük, hogy a határozatot megelőző vitában Herboly Ferenc a legenergikusabban kinyilvánította, hogy a haza és vallás minden becsületes magyar ember előtt szent fogalmait érinteni legkevésbé sem óhajtja és a leghatározottabban tiltakozott ellene, hogy őt bárki is hazátlansággal és vallástalansággal vádolja.

Ennek bizonyosságául felemlítjük, hogy a szavazást megelőzőleg a kir. tanfelügyelő is Herboly kartársunk indítványát lényegileg az előadóival megegyezőnek jelentette ki.

Ilyen értelemben fogtuk fel a tanító-egyesület kebelében létesítendő szociális szakszervezet alakítását, a mint hogy magyar tanító másképen nem is járhat el.

Kassa, 1906. okt. 26.

Több kassai tanító és tanítónő.

— **A kassai szociáldemokraták és a tanítók.** A kassai szociáldemokrata párt tegnap délután kiáltványt bocsátott ki, melyben a szokott éles hangon elítéli az iskolaszék határozatát s bejelenti, hogy a szervezett munkásság magáévá teszi Herboly Ferenc és Cserny József kassai tanítók ügyét s harcolni fog értük. Nevezetes, hogy a szociáldemokraták Sudy K. János igazgató jelentését, melyet az iskolaszékhez intézett, *hasznukat* mondják. Ez ellen a vád ellen követeljük, hogy indítsa meg a sajtópert az igazgató, mert lehetetlenség, hogy magán hagyja száradni azt a vádat, hogy a tanítók közgyűléséről a valóságnak meg nem felelő jelentést tett volna. Külömben több helyütt a sajtóban is már fölmerült azon állítás, hogy a jelentés hamis. Az igazgató azonban hallgat, mint dinya a fűben. Elvárjuk a kassai elemi iskolák igazgatói székének reputációja érdekében, hogy a vádra nyilatkozzon fog. Annál inkább, mert Sudy jelentésére támaszkodott az iskolaszék legutóbb hozott határozatában.

— **A harmadik egyetemért.** Debrecen ugyancsak munkál a III. egyetemért, Veszprém Zoltán főispán mára nagy értekezletet hívott össze az egyetem dolgában. Itt azt fogják határozni, hogy a város az egyetemet a saját erejéből fölépíti.

— **Leszakadt a szegedi színház menyezete.** Szegedről írják: A színházba járó közönségnek az este ritka élvezetben volt része. A második és harmadik fölvonás közben a színház belsejében leszakadt a Vörösmarty-utcai oldalon az első kijáró alatti menyezetről a vakolat. Éppen mikor a hős levegőre vágyó publikum a lépcsőn lefelé haladt, alig tette be az utolsó maga után az ajtót egyszerre csak hatalmas robajjal leszakadt egy körülbelül másfél négyszögmeternyi területről a vakolat. Az előcsarnokban tartózkodó közönség odafutott, ahonnan a robaj hangzott és ritka élvezhető látvány tárult szeme elé. A földön legalább egy félméter mázsányi kőomladék hevert és sűrű porfelleg gomolygott fölötte. Ha valakinek a fejére esik az omlás, az menthetetlenül ott leli halálát.

— **Mennek a legények után.** Az amerikai kivándorlási ház kicsábitja a munkabíró férfiakat a tengeren túlra. Szokoly Abauj-Torna vármegyei községben legutóbb nagyon elkésértette a falu lányait, hogy a megtartott bucsun nem akadt legény. A lányok gondoltak egyet s mind a 35-en utra keltek a legények után Amerikába menendő. Nagy baj volt azonban, hogy a csacai állomáson nem tudták méltányolni a lányok kivándorlásának nyomós okait s kimélettlenül visszaküldték a 35 lányt. A szokolyi fehérség között most tehát még nagyobb a bánat.

— **Urikisasszony és kocsis szökése.** Kecskemétről írják nekünk: Regénybe illő szenzációja van a szomszédos Ujkécske községnek. Ott, ahol a szenzáció a rablógyilkosságok, gyilkosságok és a lopások özöne körül szokott forogni, tegnap óta a romantikus szerelemnek, az igazi, a hamisítatlan boldogságnak erős szálai találkoztak, egy urileány és egy egyszerű, földhözragadt kocsis öszinte vonzalmának megható tanúságaként. O. penheim Henriknek, egy idősebb, tekintélyes és dús gazdag ujkécskei földbirtokosnak majorságában már régebb idő óta kocsis minőségben volt alkalmazva egy sugártermetű nyalka legény, az alig huszonkét esztendő Gál István. Az öreg Oppenheimnek szép és fiatal, a szinte 22—25 éves Szerénke nevű leányzója rá vetette a szemét az édesapa cselédjére. A viszony közöttük annyira kifejtett, hogy nem tudván egymás nélkül élni, elhatározták, hogy vagy öngyilkosok lesznek, vagy ami kevésbé fájdalmas, — inkább megszöknének. Hiszen a regényekben is ezt olvasta a különben nagyműveltségű és kitűnő nevelésben részesült urileány. Es mivelhogy a regényekben az is meg van írva, hogy szökni édes, de pénz nélkül keserű, gondolt egyet a regényes hajlamokra kapható Oppenheim Szeréna, édes atya pénzesfiókjából egyesek szerint négyezer koronát, mások szerint tizezer koronát vehet magához, megszökött a deli kocsissal és Kecskeméten kiszállván, Budapestre utazott és onnét valószínűleg Olaszországba. Elképzelhető a szülők meglepetése, kik mindent elkövettek, hogy szökevény leányuk mentől előbb, míg valami nagyobb kalamitás nem történik, — hazakerüljön. De mindhiába, mivel ezideig még nyomukra sem akadtak. Azonban a vállalkozó szellemű kocsisnak hamar véget ér majd a gyönyörűsége, mert a kecskeméti katonai hatóságnál ma kellett volna jelentkeznie s nem lehetetlen, hogy a kiadandó körözolevél nyomán a kisasszony is, ha nem is a katonai hatóság, de olyan felsőbb hatóság oltalmába kerül, ahonnan ezután kevesebb alkalma lesz ilyen romantikus kalandokra.

— **A Rákóczi-ünnepély alkalmából a tribünök alján még néhány elárúsító bódé kiadó.** Bérelni szándékozók sziveskedjenek Balla Adolf fakereskedőhöz (Pesti-ut 4.) fordulni.

— **Megfoghatatlan, hogy lehet más-hol osztálysorsjegyet vásárolni, mint Radó Béláné sorsjegy üzletében, Deák F.-utca 21.**

— **Üzleti forgalomból Rákóczi szobrára (Deák Ferenc-utca 21) 5%-ot fordít a Rákóczi szobor javára, a Rákóczi vonatkozású képes lapok eladása után befolyó tiszta jövedelméből.**

Színház, művészet.

Rákóczi fia.

A kassai premier előtt.

Tegnap este volt a Vigszínházban Rákosi Viktor új színművének a „Rákóczi fia” című 3 felvonásos színművének bemutatója. Rákosi Viktor a költő lelkesedésével hűst formál Rákóczi legidősebb fiából Józsefből. A keret melyben a darab lejátszódik szép

és érdekes. A szatmári időt követő időkkel kezdődik a darab. Rákóczi és bujdosó társai Rodostóban hallgatják a tenger mormolását. Az alatt pedig Bécsben „nevelik” Rákóczi fiát Józsefet. A gyűlölt Rákóczi nevet elveszik tőle és marchene di San Carlonak nevezik. Kilopják lelkéből a hazaszeretet. Nem tanítják, műveletlen, irni is alig tud. Az apját alig ismeri s meg van elégedve az osztrák császárral. Könnyelmű barátai társaságában dorbézolja át a napokat s az éveket. A bécsi udvar pedig mindent elkövet, hogy ki ne józanodjék soha Rákóczi fia, mert még mindig félnek a Rákóczi névtől. A darab szerint egy cigány banda juttatja eszébe Rákóczi Józsefnek, hogy magyar, Rákóczi József megtalálja a szívét. Elére áll a kurucz felkelőknek. De állhatatlan. Még a háboru előtt is szeretőjével van elfoglalva.

Hivei a jó ügy érdekében rábeszéli Máriát, Rákóczi kedvesét hagyja el Rákóczi Józsefet. Az asszony feláldozza magát és öngyilkos lesz. Rákóczi fiát pedig megmérgezi egy szicíliai származású bécsi kém, közvetlenül azelőtt, amikor már háboruba indul a felkelő kurucz sereg. — Ez Rákosi Viktor darabjának rövid foglalata. A darab a Vigszínházban óriási sikert aratott. A szerzőt számtalanszor hívták lámpák elé. Kassán szombat este lesz a nagyszerű darab premierje. A címszerepet Rác Ede, a két női főszerepet Fáy Flóra és Takács Mariska játssza, ezenkívül jó szerepe van a darabban Komjáthy, Bartha, Nagy Gyula és Faragónak. Az előadás külső pompája igen díszes. Komjáthy fényes jelmezeket és díszleteket készített a darabhoz. Rákóczi fiát vasárnap este és hétfő délután megismétlik.

— **A hajduk hadnagya.** A magyar operett irodalom egyik gyöngye került színpadra tegnap este igen élvezetes előadásban. Diósi Anna kecses gráciával játszotta a deli Gaston kadét és Eglantine kettős szerepét, mindkettőben kedves bájjal viszonzva a közönség elismerő tapsait. Várad Margit temperamentuma vezette az összjátékot ezuttal is. Pápai igen szépen énekelte Boronay hadnagytótait, Csöregyházi kopróbált tenorja mindig értékessé teszi az előadást. A kar és a rendezés jó volt.

A Magyar Védő-Egyesület védjegyével ellátott

Rákóczi emlékérmek darabja 20 fillér.

Kaphatók Breitner Mór papirkereskedésében, Fő-utca 45.

4% a Rákóczy-szobor javára.

Viszont elárúsítók magas jutalék mellett kerestetnek.

A Rákóczi menet

utján, a legjobb helyen, hol még a menet az utca közepén halad, két tágas első emeleti ablak kiadó. Bővebbet a „Napló” kiadóhivatalánál.

(Kossuth-utca 16.)

Rákóczi ünnepre

3 szoba, 4 ágygyal, szalonszobával kiadó. Mánás vagy uri családnak alkalmas. Érdeklődők a „Napló” kiadóhivatalához forduljanak.

Abauj-Torna vármegye alispánja.

9809.
1906. szám.**Arlejtési hirdetemény.**

Az Abauj-Torna vármegye központi hivatalában alkalmazott kapus, hajdúk és hivataloszolók ruházatához tartozó tárgyak, továbbá irodaszerek szállításának az 1907., 1908., 1909. évekre leendő biztosítása céljából az alább részletezett szükségletekre nézve árlejtést hirdetek, mely a **folyó évi november hó 13-án délelőtt 9 óra-kor a vármegye kisebb tanácsstermében fog megtartatni.**

I. csoport.

A szükségletek a következők:

A kapus, hajdúk és hivataloszolók ruházatához szükséges cikkek évenkénti mennyisége.

- a) 9 drb. sapka kék posztóból.
- b) 4 drb. sapka vörös posztóból ezüst zsinórral.
- c) 13 drb. sapkatok.
- d) 26 drb. nyakravaló.
- e) 20 drb. nadrágszjij.
- f) 13 pár szarvasbőr keztyü.
- g) 1 drb. sapka a kapus részére valódi ezüst paszománttal.
- h) 1 drb. sapka a kapus részére hamis ezüst paszománttal.
- i) 2 drb. nyakravaló rojttal a kapus részére.
- j) 6 drb. sapka barna posztóból.
- k) 6 drb. nyakkendő.

II. csoport,

Csizmák és cipők évenkénti mennyisége.

1. 28 pár csizma vikszos pitling bőrből.
2. 10 pár cipő.

III. csoport.

Irodaszerek.

1. 1000 iv I. sz. fogalmazó szürke papir 8 kgr.
2. 1000 iv II. sz. kék papir 12 kg.
3. 1000 iv III. sz. fehér papir 10 kg.
4. 1000 iv IIII. sz. miniszteri papir.
5. 1000 iv V. sz. diósgyőri fehér papir.
6. 1000 iv VI. számú diósgyőri irodai papir.
7. 1000 iv VII. számú diósgyőri medián papir.
8. 1000 iv. VIII. sz. erős göngyölő papir.
9. 1000 iv IX. sz. péterfalvi merített fogalmazó papir 14 kg.
10. 1 doboz Kuhn-féle toll.
11. 1 kiló pecsétviasz.
12. 12 drb. Hardthmuth-féle fekete iron.
13. 12 drb. vörös-kék irón.
14. 12 drb. vörös irón fehér fában.
15. 12 drb. kék irón fehér fában.
16. 12 drb. tollszár.
17. 1 üveg vegyténta.
18. 1 üveg karmintenta.
19. 1 doboz vörös ostya 1000 db.
20. 1 tekeres színes spárga.
21. 1 csomag szürke spárga.
22. 1 tekeres nemzeti színű spárga.

23. 1 drb. dörzsmézga (radirgumi).
24. 1 doboz fémtoll vegyténta.
25. 1000 iv vegypapir.
26. 1 kiló fekete ténta.
27. 1 kiló fekete porzó.

Az árajánlatokban minden pontra nézve külön-külön egységár megjelölésével teendők, azonban csak oly ajánlat lesz figyelembe vehető, mely egy-egy csoport minden pontjára fog szólni.

Az I. és II. csoport a teljes szükségletet a III. pedig az egységárakat jelölik meg. Az irodaszerekre ajánlatot tevő tehát kötelezi magát, hogy a teljes szükségletet a megajánlott egységáron szállítja.

Az árlejtésen részt venni szándékozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt az I. csoportra vonatkozólag 50 kor., a II. csoportra vonatkozólag 50 kor., a III. csoportra vonatkozólag 300 koronát készpénzben vagy fix kamatozású

óvadékképes értékpapirokban bánatpénz gyanánt letenni.

Bánatpénzzel ellátott, magyar nyelven szerkesztett zárt irásbeli ajánlatok szintén elfogadtnak, azonban csak az árlejtés befejezése után bontatnak fel és vétetnek figyelembe.

Ily ajánlatok minden csoportra külön-külön borítékba foglalandók s a borítékra rávezetendő, hogy az ajánlat melyik csoportra szól.

Kassa, 1906. október 16-án.

Dr. Puky Endre
alispán.**A Rákóczi menet után**

a legjobb helyen

7 tágas első emeleti ablak

és

egy nagy erkély kiadó.

Bővebbet Fő-utca 122. I. em. ajtó 14

BRADOVKA GYULA

kelmefestő- és vegytisztító gyára.

Kassa, Kossuth Lajos-utca 24. szám.**ŐSZI ÉS TÉLI szezonra való tekintettel értesitem a t. közönséget, hogy**színházi blousok, estélyi ruhák, őszi és téli férfi és női ruhák, gyermekruhák és köpenyek, valamint csipkefüggönyök és kézimunkák, **téli bőrkabátok és keztyük****3-4 nap alatt**

vegyileg tisztítatnak és festetnek.

=== Gyászruhák 48 óra alatt festetnek. ===**— Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. —****A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.**

további intézkedésig

=== összes régi betéteinek kamatlábát ===**4°₀-ra emelte fel 4°₀-ra**és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**